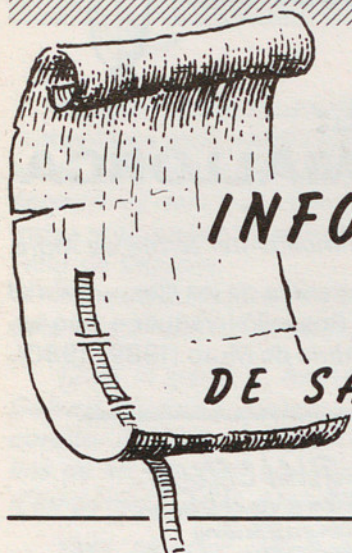

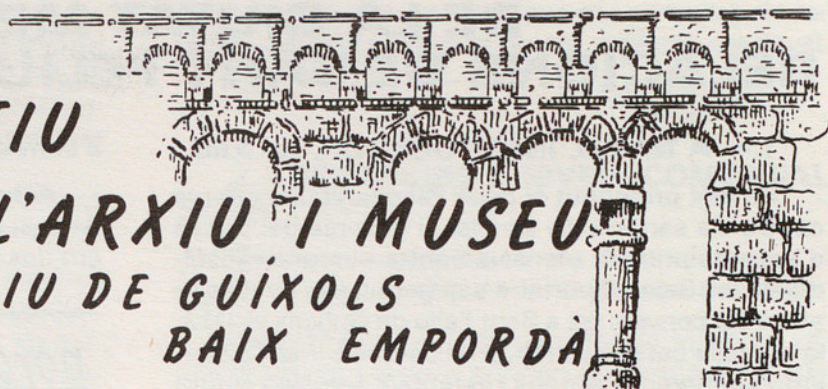

INFORMATIU

DE L'ARXIU I MUSEU

DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

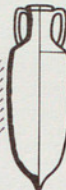
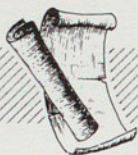
BAIX EMPORDÀ

- **DE LA CIUTAT MEDIEVAL:
RELACIONS AMB MALLORCA**
- **EXPOSICIÓ:
«CERÀMICA DEL MONESTIR»**

San Feliu de Guixols

DE LA CIUTAT MEDIEVAL: RELACIONS DE SANT FELIU AMB MALLORCA

1.— A NIVELL INSTITUCIONAL (s. XIII)

Havent promogut el papa Pasqual II una croada contra els sarraïns de les Illes, i després del fracàs d'aquesta primera ofensiva contra el regne musulmà de les Balears portat a cap per pisans i catalans arran del conveni fet a Sant Feliu de Guíxols el 1113, la noblesa catalana amb el rei Jaume I —el 1228— empengueren la segona i definitiva agressió contra les Illes.

A les Corts de Barcelona l'abat del monestir benedictí de Sant Feliu de Guíxols, Bernat, hi fou present i es comprometé a participar-hi amb l'aportació de «cinc cavallers ben aparellats» (Llibre dels Feits), i uns cent setanta infants (Cano, Villanueva).

L'empresa econòmico-militar va ser un èxit i, ben aviat, es féu el repartiment d'acord amb les respectives aportacions militars i financeres a la campanya.

D'aquesta manera al monestir de Sant Feliu, segons Hurtebise i altres autors, li tocà 169½ cavalleries amb el compromís de mantenir a l'illa un cavaller equipat i de contribuir amb la quarta part en el manteniment d'un altre per a defensa del territori ocupat. El fet que hi hagués mig i quart de cavalleria significaria que es tractava d'una obligació econòmica, d'una declaració jurídica. Tots aquests béns immobles comportaven el gaudi de tots els drets feudals (senyorials i jurisdiccional).

Segons el P. Cano, al monestir li varen correspondre en total 80 cases, 53 horts i 66 altres possessions, que es distribuïen de la següent forma: «Dins de la ciutat de Mallorca» (Palma), parròquia de Sant Jaume —carrers d'en Viabrera, mestre Ponç, Ferreria i Pont del Mercat— 4 horts i 20 cases (a dues d'aquestes s'instal·là la notaria i l'alberg de l'abat i dels seus representants); a la parròquia de Santa Eulàlia —carrers de Calatrava, de la Torre de l'Amor i de Santa Clara—, 16 cases i 5 horts. A la vila de Muro, 29 cases, 44 horts i 39 possessions, de 10 vessanes de terra les més petites; de la resta, les més grans eren de 100 vessanes. A Sóller i Llucmajor, 15 cases i 24 grans oliveres al terme la Plana de l'Abat; i 5 vinyes a Abadianet.

Amb Hurtebise creiem que les dades que dona el pare Cano en el seu manuscrit són del tot fiables, ja que bona part d'aquestes possessions el monestir les conservava encara a començaments del segle XVII.

Pelai Negre i Pastell, a partir del que escriví E.K. Aguiló al «Bolletí» de la Societat Arqueològica Luliana de Palma de Mallorca, al volum XVIII (1966-67) dels A.I.E.G. ressenya els documents següents:

1231, 17 gener. L'abat Bernat dona al bisbe de Girona 19 cavalleries que posseïa a Mallorca.

1233, 4 gener. El mateix abat dona a Guillem de Torroella, procurador del bisbe de Girona, el dret que

li corresponia sobre uns molins del terme de Muro.

Actualment dos historiadors de les Illes —Gabriel Alomar i Esteve i Ramon Rosselló i Vaquer— han escrit dos volums de la Història de Muro (1989, 1990).

¹⁰
porcion y parte que se cupo
Al Abbat de sant feliu, en el repartimien
to que se fizo entre los conquistadores
de la isla y ciudad de Ma
llorca y Puestos de
sus vecinos.

De N. P. Abbat. f. Bernat.

¹¹
Dentro de la ciudad de Mallorca, en la parroquia
de Sant Jaume, en el carrer den Viabrera, y en
la ferreria y en lo pont del mercado, y en el carrer
de Maltre Pons, diez y ocho casas, quatro ques
tos, y escriuania y notaria con su casa, y un
villano de su casa, y un molinero y su molino, y
un ysiue de corte para el abbat y sus officia
les, y un sacbe y los demas necessarios para
la conservacion de su jurisdiccion. — Lo amuyali ficado.
En la parroquia de Santa Eulalia en el carrer
de la Calatrava, y en el carrer llamado la torre
del amor, y en el carrer de Santa Clara, diez y
seys casas y cinco quertos;

¹²
En la villa de Muro Veinteynueve Casas, y once
y nueve posesiones, que ninguna Vaxa de diez
baxanas Catalanas de tierra, y muchas suben se
cion baxanas arriba. Y sin esto quarenta y quatro
quertos, de arboles fructales y hortaliças.

¹³
En la villa de Sóller. Y en la de Llucmajor tie
ne este monasterio quinze casas, Veintey quatro
oliuares grandes, en el término que llaman la plana
del Abbat, y mas cinco vinyas en otros términos pe
queño de esta casa de Sant Feliu; que llaman el vi
da diadet. Y sin esto tiene mas en la misma isla diez y
seis quertas las quales estan obligadas a sustentar por su
fotros un cada llo armado para guarda y tucion per
petua de la Isla de Mallorca, sin otra reconomien
ta en fofinas de este;

¹⁴
de todas estas casas quertos y posesiones, tiene este
monasterio, de renta por rason de los censos y de se

Cap. 13: De N. P. Abbat. f. Bernat. el 2.

esos dominicales, ochenta y quatro libras Barcelo
nenses, y sin esta renta que el d'ierta, tiene tambien
los diezmos y foros capias de todo ello. Pero como esto
algo a tras mano, se cabreba y reuano a pocas veces de
donde se vende, a perder algo de lo que antiguamen
te le cupo, pero esto que esta aqui expresado goce
y esta Santa Casa y lo xrtiendo como media de los
mismos arrendadores se obligan apagar cada año
diez libras para ayuda del ofuscabell armado cuyo
quarto paga tambien el monasterio de S. feliu para
la tucion y guarda ordinaria de la Isla.

ARXIU

Aquest treball, no cal dir-ho, aporta notícies i documents de molt interès per a nosaltres. Així podem saber que l'esmentat abat Bernat (1228-1253) de cognom es deia Coll, quan el 18 d'abril de 1240 nomena procurador Bernat de Ribera, paborde de Sant Feliu de Guíxols.

Altres documents importants hi són esmentats; dels quals, només n'hem escollit els següents:

1234, 4 gener.— *Bernat, abat de Sant Feliu de Guíxols, reconeix i aprova a Guillem de Torrella, procurador del Bisbe de Girona, els drets sobre els molins de Muro, drets que li donà dit Bisbe i el comte d'Empúries. (ARM Arxiu Torrella, lligall 31 n° 3).*

1241, 18 març.— *Ermessenda de Sarrià reconeix a Arnau Ferrer de Goutard deixarà la desena part que tenen a l'alqueria Castellubí en nom de l'abat de Sant Feliu de Guíxols, en el terme de Muro, amb quatre parells de bous: dos parells i mig arecs i els altres salvatges, 4 ases, 50 bísties petites, 2 sarraïns, 15 porcs i truges i el sementer. Ho tenen a la meitat. (ARM ECR 342 f. 23).*

1247, 19 abril.— *Pere Estruz i muller Benvençuda venen a Bernat de Torrella, per preu de 1.000 sous malgoresos, la meitat de l'alqueria Benahel o Benifel, terme de Muro, i ho tenen en nom de dit Torrella i aquest en nom de l'abat i monestir de Sant Feliu de Guíxols, i és cavalleria. (ARM ECR 343 f. 164v).*

1247.— *Bernat de Ribera, paborde del monestir de Sant Feliu de Guíxols, fa donació a Bernat de Torrella la meitat de l'alqueria Lluc Roig (l'altra meitat la tenen Joan i Guillem de Lluc Roig), en feu, en el terme de Sant Joan de Muro (Santa Margalida). A canvi dit Torrella dona al paborde l'alqueria de Sa Cleddà i un raval (Llubí) tengut per Esteve i Bernat Llorenç. (ARM ECR 343 f. 165v).*

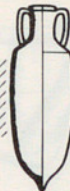
1250, 9 juny.— *Bernat de Ribera, paborde i en nom del monestir de Sant Feliu de Guíxols fa diverses donacions de censals i terres a la Seu de Mallorca, entre les quals hi ha 4 jovades a Castell Llubí, 2 tengudes per Castelló Perelló i 2 per Pere Cavaller. (Vich-Muntaner «Documenta Regni Majoricarum» 1945 pàg. 38).*

1283, 15 juliol.— *Ferrer de Montagut estableix a Pere Bartomeu un honor amb cases, vinya i altres pertinences que té a l'alqueria Aldoviya, parròquia de Sant Joan de Muro, porció de l'abat de Sant Feliu de Guíxols; farà cens anual per Nadal 7 morabetins i mig d'or fi i bon pes, i ara ha pagat 30 lliures d'entrada (AHN Clero carp. 88 n° 11).*

Hem tingut l'ocasió i la sort de conèixer personalment Ramon Rosselló, investigador coautor de la Història de Muro. Això ha fet i fa possible que, molt amablement, ens envii tota aquella documentació que fa referència a la nostra ciutat, i que es troba dispersa pels Arxius de Mallorca.

Aquesta documentació revela que, ultra les relacions feudo/institucionals, n'hi havia unes altres a nivell de

MUSEU

transaccions econòmiques, que ens permeten de conèixer una mica millor la nostra població medieval.

ÀNGEL JIMÉNEZ
Arxiver

2.— RELACIONS A NIVELL COMERCIAL (s. XIV i XV).

(Tant la transcripció dels dos documents com el registre de tots els altres són de *Ramon Rosselló*).

1341, 31 juliol.— El governador de Mallorca escriu al veguer i al jutge ordinari de Girona dient que han acudir a sa presència Bernat de Fontanes i Nicolau Pi, mercaders ciutadans de Mallorca, queixant-se contra el guardià del port de Sant Feliu de Guíxols perquè féu penyorar i treure del lleny de Joan Terrants de Mallorca 3 bales de teles per vigor d'una «marca» concedida pel rei d'Aragó a Pere Bitxes de Torroella per certa quantitat que li devien a Mallorca. Demana sien restituïdes les bales de teles. (ARM AH 2f. 76v-77).

1341, 11 octubre.— Llicència a Arnau Mas per treure de Mallorca 50 vergues de ferro per portar a Sant Feliu de Guíxols en el lleny de Guillem de Casadamunt. Posteriorment, 6 novembre, comparegué dit Mas i presentà albarà de Maimó Ponç, guardià del port de Sant Feliu, certificant que dit ferro havia estat descarregat. (ARM AH 4.390 f. 13v).

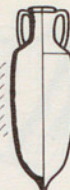
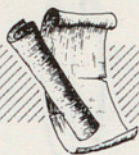
11 novembre.— Llicència de Francesc Pabia, mercader de Mallorca, pugui treure 2 sàrries de sagí per portar a Sant Feliu de Guíxols. Posteriorment presentà certificant com el sobredit. (Id f. 15).

16 novembre.— Llicència a Pere Lunell, ciutadà de Mallorca, pugui treure 2 barrils de sagí i un de sabó per portar a Sant Feliu de Guíxols. (Id f. 18v).

1351, 24 juny.— Bartomeu Vivó fill de Pere, habitador de Sant Feliu de Guíxols, hereu de sa mare Bonanada, nomena procurador el dit pare perquè pugui vendre i alienar els béns que li toquen de l'herència. (Arxiu Capítular de Mallorca notari Francesc Batle n° 14.567 f. 105v).

1352, 15 febrer.— El sobredit Bartomeu Vivó o Vigó promet estar durant un any amb Joan del Bany ciutadà de Mallorca, per servir-lo (criat). (Id f. 296v).

1355, 23 abril.— «*Als honrats batle del port de Sant Feliu de Guíxols o als gardians de la mar o altres qualsquequals oficials per lo senyor Rey el lo dit loch de Sant Feliu constituïts. En Guillem de Lagostera, cavaler, conseller del molt alt Senyor Rey nostre d'Aragó, lochtinent de governador en lo Regne de Mallorca, salut ab creyement de tot bé. Per tenor de la present vos certificam que an Bernat Borria de Serinyà patron de cocha, del mes de novembre prop passat donam llicència de traure de Mallorca sinch pans de pega pesans entorn de set quintars e mig e aquells pogués traure de Mallorca portar ab si per adobar lo seu leny. E assò fem en favor del gra e vitualla que eyl havie portada en Mallorca.*

E com eyl ara sie comperegut devant nós dient que aquells pans de pega li havets levats per so com dehits aquells e altres coses a vós esser encorregudes. Per tant, a instància del dit patró vos certificam de les coses damunt dites. Requirens-vos de part del senyor Rey e de la nostra pregans que al dit patró la dita pega e altres que levades li haiats per aquesta rahó, li deiats retre decontinent e restituir sens nangun destrich ne alongament.

Nós emperò siam prests e apperellats de fer per vós semblants coses ho maiors. Datum Maioricarum die XXIII aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LV.

(Arxiu Regne Mallorca, Lletres Comunes AH 15 f. 70v-71).

1355, 30 maig.— «Al molt savi e molt honrat batle general de Cathalunya e a qualsevol altra oficial al qual pertanyarà lo negoci dejús scrit. En Guillem de Lagostera, cavayler, conseylor del molt alt senyor nostre Rey d'Aragon e lochtenent de governador en lo Regna de Mallorques, salut eb tota prosperitat. Per tenor de les presents certificam la vostra saviesa que en Pere Fferrer, habitador de la ciutat de Gerona ha exposat novellament denant nós que a Sent Faliu de Guíxols és estada possada an Guillem de Vallicer, patró de leny, certa quantitat de cere, so és, sinch costals los quals lo demunt dit Pere Fferrer

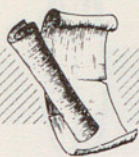
tramatia en Ramon Sabruguer notari de Gerona per lo dit leny lo qual per tal com aportava gra e altra vituale en lo Regna de Mallorques havie licència del dit Regna certa quantitat de cere qualsevol inibició en contrari feta no contrestant. Perquè com axí com demunt és espacificat la dita cere no sia estada treta del Regna de Mallorques amagadament ni fortiva ans per la manera e per la rahó demunt dita. Emperamor de assò vos requirim de part del demunt dit senyor Rey e de la nostra efectuosament vos pregam que en subcidi de justícia de present fassats retra e deliurar los demunt dits sinch costals de cera al demunt dit Ramon Sabruguer o ha hom per el axí com a ver senyor de quells, oferins-nos fer per vós semblants coses e molt majors. Datum in Civitate Maioricarum Tricesima die madii anno a Nativitate Domini M CCC L quinto». (ARM Lletres Comunes AH 15 f. 91-91v).

1361, 7 juliol.— Guillem Banyes, guardià del port de Sant Feliu de Guíxols, comunica al governador de Mallorca que Pere Oliver mercader «de Aredo» (Vall d'Aro) de la diòcesi de Girona, ha descarregat en el port de Sant Feliu 300 fustes de ballesta que va treure de la Ciutat de Mallorca per portar a Catalunya. (ARM AH 25 f. 59v).

Feliu homa batle del port de Sant Feliu de Guíxols enta guardans de la mar en la
~~ciutat de Aredo~~ caltes quals quals oficials y lo senyor Rey en l'alta l'alta de
 Sant Feliu copromys By Guillem de la gupia canaler copeller del molt alt senyor
 Rey nre d'arago. L'archier de Caniade en lo Regny de mallor / s'alt abreyssant
 d'at de / Per tenor de la pte de d'arago q an luy barra de d'arago paron
 de colla del mes de novet prop parat. Donant luy de triure de mallor sinch pms
 de pega qdams enton de set pms 2 ung e aqto pms per par abt y adobar
 la seu luy. D'at de d'at feny en fany del ora 2 d'arago q qyl hanc parat
 en mallor. Per qyl ara se comperegut enta ans. D'at q aqto pms de pega

71

li hanc deats pte con d'at aqto e altres coses per encorregut per tal
 qdams del dit paron de d'arago de d'arago de d'arago de d'arago de d'arago
 del senyor Rey e de la nra pregat q al dit paron la dita pega e altres coses
 q levades li haiats per aquesta rahó, li deiats retre decontinent e restituir sens nangun
 destrich ne alongament. Nos emperò siam prests e apperellats de fer per vós semblants
 coses ho maiors. Datum Maioricarum die XXIII aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LV.

ARXIU

1364, 30 setembre.— Magdalena donzella filla de Tomàs Rossell difunt ciutadà de Mallorca, nomena procurador Jaume Fornells habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami a Guiu bisbe de Porto (Roma), Guillem del títol de Santa Maria, Roginald del títol de Sant Adrià diaca cardenal, marmessors, i a fra Jordi (Gregori) bisbe de Marrocs, Guillem bisbe d'Urgell, i fra Joan Gomir de l'orde dels predicadors, executors del testament de fra Nicolau Rossell del títol de Sant Sixt, cardenal, el seu oncle, aquelles 1.500 lliures d'or mallorquines de Guillem Pont mercader procurador de dit cardenal tenia en comanda de Guillem Font difunt.

—Fra Guillem Llobet de l'orde dels predicadors del convent de Mallorca, lector de la Seu, nomena procurador Jaume de Fornells de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami als sobredits marmessors els llegats fets per dit cardenal Rossell difunt.

2 octubre.— Nicolau Rossell canonge de la Seu de Mallorca nomena procurador Jaume de Fornells de Sant Feliu de Guíxols «consobrinum germanum meum», perquè reclami a la cambra del Papa aquelles 56 lliures mallorquines i són en compensació d'aquells 500 florins d'or que dit cardenal fra Nicolau Rossell, oncle patern, va prestar al Papa Innocenci en ajuda de la guerra de Lombardia. (ARM notari Andreu Plandolit P-141 f. 20-23).

1374, 17 abril.— Llicència a Jaume Florentí, ciutadà de Mallorca, patró de coca, pugui anar a Sant Feliu a descarregar, i després a Sicília per portar blat a Mallorca. (ARM Guiatges 3 f. 8v).

22 novembre.— Llicència a Jordi Rovira, mercader de Palafrugell, pugui treure de Mallorca 15 quintars de ferro per portar a Sant Feliu de Guíxols. (Id f. 18).

1376, 23 agost.— Llicència a fra Jaume de Casadavall de l'orde dels predicadors, pugui treure de Mallorca dos quintars i un rova de formatges i un quintar de dàtils per portar a Castelló d'Empúries. (Id f. 92v).

Llicència a Pere Bonell de Vic pugui treure de Mallorca dos falcons. (f.120).

1385, 25 maig.— Llicència a Dalmau Vilar de Girona pugui treure de Mallorca 12 barrils de sardina i un quintar de formatge de la terra per portar a Girona. (ARM Guiatges 4 f.8).

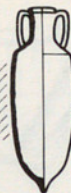
1385, 24 agost.— Llicència a Pere Sabrià pugui treure de Mallorca dos falcons per portar a Girona. (Id f. 32).

1386, 17 octubre.— Llicència a Bernat Creus, patró de lleny de bandes, de Sant Feliu, pugui treure de Mallorca per portar a Sant Feliu, 150 fustes de ballestes per fer ballestes. (ARM Guiatges 4 f. 83v).

1387, 15 gener.— Llicència a Francesc Reig, patró de lleny de Sant Feliu de Guíxols, pugui treure de Mallorca 100 gerres d'oli. (Id f. 90).

1386, 27 octubre.— Nicolau Ribot, patró de lleny

MUSEU

habitador de Sant Feliu de Guíxols, reconeix que Mateu Petro mestre d'aixa de Mallorca li ha pagat 20 lliures d'aquelles 40 que devia a Bernat Barceló alias Fonollar, de Palamós, preu de 4 lliures censals. (ARM Andreu Plandolit P-143 f. 198v).

1393, 8 agost.— Llicència a Nicolau de Nalba de Sant Feliu, patró de barca descoberta, per anar a dita vila. No porta tonsura. (ARM Guiatges 5 f. 3v).

22 octubre.— Llicència a dit patró per anar a València. (Id f. 15).

22 novembre.— Llicència a Jaume Ferrer de Sant Feliu de Guíxols, patró de lleny de bandes, per anar a Barcelona. (Id f. 16).

26 novembre.— Llicència a Guillem Andreu de Sant Feliu, patró de barca descoberta, per anar a València. (Id f. 16v).

20 desembre.— Llicència a Antoni Darro, patró de lleny de Sant Feliu per anar a Barcelona. (Id f. 19v).

1394, 27 agost.— El governador de Mallorca notifica al batle de Sóller permeti sortir del seu port Dalmau Ses Cases sa muller Francesca i 3 fills per anar a Girona. (Id f. 52).

1396, 28 març.— Llicència a Pere Artés, boter de Mallorca, pugui treure de l'illa per portar a Sant Feliu de Guíxols 2 quintars i mig de sagí. (Id f. 105).

1402, 28 febrer.— Llicència a Jaume Castanya, mercader, pugui treure de Mallorca 8 barrils d'alatxa per portar a Sant Feliu de Guíxols, en la barca de Pere Salvador. (ARM Guiatges 6 f. 53).

1410, 28 gener.— Llicència a Pere Domènec, patró de barca, pugui anar a Sant Feliu i a Cotlliure. (ARM Guiatges 7 f. 102).

6 setembre.— Llicència a Francesc Pati, patró de nau de Sant Feliu de Guíxols, pugui navegar cap a Tunis, terra de Barbaria, el qual ha promès no treurà de Mallorca jueus conversos. (Id f. 111).

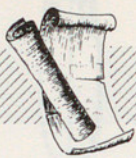
1414, 12 novembre.— Llicència a Jaume Castanya, mercader de Mallorca, pugui portar a Sant Feliu de Guíxols 221 fustes de ballesta. (Id f. 158v).

20 novembre.— Llicència a Antoni Planella de Sant Feliu de Guíxols, patró de nau, pugui anar a Bona, terra de sarraïns. (Id f. 159).

1416, 21 març.— El governador de Mallorca certifica a Pere de Plegamans, batlle de Sant Feliu de Guíxols, que Nicolau Roca, patró de barca, ha arribat al port de Mallorca. (ARM AH 94 f. 46v).

1417, 25 març.— Joan Mercader, batle general del Regne de València, notifica al batle de la Ciutat de Mallorca que Nicolau Roca, patró de coca de Sant Feliu de Guíxols, ha descarregat en el Grau de València 3 caixes i un cabàs plenes de clavó (clavell o clau) que havia carregat a Mallorca. (Full solt, certificador de l'original. ARM Guiatges 7 f. 171).

1417, 10 desembre.— Llorenç Laudrich, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau anomenada Santa Maria, ara estant en el port de Mallorca, reconeix deure a Bastià de

ARXIU

Bartolo, mercader ciutadà de Mallorca, 100 lliures pel viatge que ha de fer i pagarà dita moneda dins un mes després que la nau que patroneja Bernat Bru torni al port de Mallorca des d'Eivissa. (ARM Antoni Contestí C-65 f. 126).

1418, 25 febrer.— Nicolau Roca veí de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró de barca, procurador de Joan de Portogalete hostaler del Grau de València, nomena procurador Miquel Sabater, mercader de Mallorca, perquè reclami el que és degut a dit Joan de Portogalete del preu de la nau de Martí Sabó, venuda pels cònsols de la Mar de Mallorca, a instància de creditors. (ARM Antoni Contestí C-65 f. 142).

1418, 29 desembre. — Bernat Ferrer habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una coca de 3 timons anomenada Sant Antoni i Sant Nicolau, ara estant en el port de Mallorca, lloga a Pere Pardo mercader la nau per preu de 150 lliures pel viatge que ha de fer a Ona i Orà. (ARM Antoni Contestí C-67 f. 2).

1419, 7 abril.— Pere Rovira oriünd de la vila de Sant Feliu de Guíxols, procurador del seu germà Nicolau Rovira que fou patró d'una nau d'una coberta anomenada Santa Maria i Sant Antoni, reconeix que Bartomeu de Vesa, escrivà de la nau, ha passat comptes de l'administració. (ARM Antoni Contestí C-67 f. 23). Altre, en què reconeix que Gabriel de Montfalcó, escrivà que fou de la nau, també ha ratut comptes. (Id f. 36).

1419, 27 juliol.— Llicència a Bernat Ferrer, patró de coca de Sant Feliu de Guíxols, pugui navegat a Cercell (Cherchell), terra de sarraïns. (ARM, Guiatges, 7, f. 206v).

1421, 13 abril.— Pere Duran, fill de Guillem difunt, de Sant Feliu de Guíxols, major de 17 anys, es col·loca amb Jaume Climent, pescador de la Ciutat de Mallorca, perquè li ensenyi l'ofici de pescador durant dos anys; el tindrà bo i malalt, proveït de menjar i beure, cada any li donarà 8 lliures pel seu salari. (ARM notari Vicenç Verger V-6 f. 31).

1424, 14 febrer.— Guillem Valentí, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, parçoner i senyor d'una quarta part d'una coca de 3 timons, anomenada Sant Elm, ara estant en el port de Mallorca, ven aquesta quarta part de Bonanat Blanc, mercader de València que ja té les altres 3 parts, amb les eixàrcies i forniments, per preu de 22 lliures i 10 sous, moneda mallorquina. (ARM notari Antoni Contestí C-68 f. 34).

1427, 30 agost.— Antoni Pujada, habitador de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'una coberta i un timó, anomenada Santa Maria i Sant Joan ara estant en el port de Mallorca, reconeix deure a Huguet Febrer nadiu de Castelló d'Empúries ara treballant mercantívolment a Mallorca, 120 lliures entregades pel salari dels mariners i despeses de l'expedició a Eivissa, després anirà a Maó i després a

MUSEU

Horna. (ARM notari Antoni Contestí C-80 f. 314v). Abans, dia 17 juliol, havia fet noliejament a Antoni de Quint mercader. (Id. f. 292v).

1432, 7 juny.— Joan Cifro, patró de coca, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Joan Garriga, ciutadà de Mallorca, perquè reclami deutes tant en la Ciutat com en el Regne de Mallorca. (ARM Antoni Contestí C-60 f. 105v).

1433, 30 agost.— Joan Estanyol, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró de nau, nomena procurador Joan Bartomeu, mercader de Mallorca, perquè reclami deutes. (ARM notari Bernat Sala S-28 f. 41v).

1433, 15 setembre.— Antoni Torres, mestre d'aixa habitador de la parròquia de Sant Feliu de Guíxols, ven a Guillem Sala, ciutadà de Mallorca, una esclava de nació xarquesa, de 22 anys d'edat, anomenada Gingibe, per preu de 103 lliures. (ARM Antoni Contestí C-61 f. 209v).

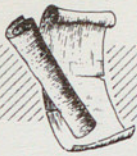
1438, 7 abril.— Joan Ferrer, mestre d'aixa de la vila de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Francesc Adreny, barber ciutadà de Mallorca, perquè reclami 6 lliures, 9 sous i 10 diners, moneda barcelonina, que li deu Salvador Vidal mariner barceloní que a la vegada ho reclamà a Joan Bartomeu, mercader de Mallorca, que a la vegada ho reclamà a Bernat de Requesens cavaller. (ARM Antoni Contestí C-63 f. 42).

1442, 16 agost.— Joan de Tràpena, mariner habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, ven a Jaume Sabater, mercader de Mallorca, un esclau búlgar de 25 anys d'edat, anomenat Nicolau, per preu de 81 lliures. (ARM Bernat Sala S-29 f. 335v).

1448, 19 octubre.— Francesc Cams, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró d'una nau ara estant en el port de Mallorca, ven a Jaume Cigala, mercader genovès, 30 «mines» de sal d'Eivissa segons mesura de la gabella de la sal de Gènova, per preu de 27 lliures genoveses, a raó de 18 sous cada mina. (ARM notari Bernat Constantí C-106 f. 96v).

1451, 26 agost.— Nicolau Oger habitador de Sant Feliu, senyor i patró d'una caravel·la anomenada Santa Maria, ara estant en el port de la Ciutat de Mallorca, lloga la caravel·la a Bartomeu Miró i Pere Despi, mercaders de Mallorca, per 188 lliures mallorquines; farà un viatge a Alcoll, terra de sarraïns, carregant i descarregant mercaderies, ajudat per 10 mariners. (ARM notari Bernat Contestí C-105 f. 166v).

1452, 30 desembre.— Joan Despou, ciutadà de Mallorca, nomena procurador Lluís Mayol, apotecari habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami al noble senyor Martí Guerau de Cruïlles, 40 florins d'or d'Aragó prestats estant aquest senyor a Mallorca. (ARM notari Jordi Pastor P-331 f. 85).

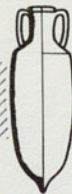

ARXIU

1456, 29 desembre.— Pere Fonollar, habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'un lleny d'una coberta i de 3 timons anomenat Sant Antoni, ara estant en el moll del port de Mallorca, nolieja i lloga a Ramon Nicolau fill de Bernat Nicolau del castell d'Eivissa, per a dit Nicolau i Guillem Valls, mercader d'Eivissa, el dit lleny apte per navegar amb tots els aparells, 5 mariners i un macip. Anirà a carregar botes a Eivissa i les portarà a Morvedre del regne de València i allà carregarà 70 botes de vi. (ARM Bernat Contestí C-123 f. 3v).

1458, 27 abril.— Capítols de noliejament (que es reproduïen) que signa Huguet Bordils donzell del bisbat de Girona, senyor d'un balaner anomenat Sant Miquel, estant en el port de Mallorca, amb 4 mercaders mallorquins, per al viatge que s'ha de fer a Tennes, terra de sarraïns. (ARM Bernat Contestí C-120 f. 5v-7). 1459, 23 maig.— Dit Bordils ven el seu balaner a Cosme de Bernes de Niça, per preu de 1.000 lliures. (Id f. 86v-87).

1463, 11 febrer.— Francesc Pati, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor d'un lleny de 3 timons patronejat per Jordi Artés, boter ciutadà de Mallorca, reconeixen deure a Lluís Benviure, mer-

MUSEU

cader ciutadà de Mallorca, 14 lliures i 5 sous, preu d'eixàrcies i diners comptants que els ha entregat per l'expedició o viatge a Alguer de Sardenya. (ARM Bernat Contestí C-113 f. 36).

1469, 3 maig.— Pere Esteve, mariner habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, reconeix deure a Joan Bartomeu, mercader ciutadà de Mallorca, 77 dobles i mitja que valen 116 lliures i 5 sous mallorquins, a raó de 30 sous cada dobla, i resten a pagar d'aquelles 140 dobles, preu del seu rescat essent captiu en el lloc d'Alger, terra de sarraïns. (ARM notari Bernat Contesrí C-144 f. 92v).

CASTELLÓ D'EMPÚRIES

1345, 2 abril. — El governador de Mallorca concedeix llicència a Francesc Alot de Castelló d'Empúries, pugui treure de Mallorca 11 botes de sagí per portar a Cotlliure. (ARM AH 4.390 f. 13v).

1376, 26 agost. — Llicència a Bernat Capeller de Castelló d'Empúries pugui portar espasa honestament de dia i de nit, amb llum i sense llum. (ARM, Güiatges 3 f. 64).

1385, 29 novembre. — Llicència a Joan Noguera de Castelló d'Empúries pugui treure 10 barrils de sardina salada. (ARM, Güiatges, 4, f. 37).

RAMON ROSSELLÓ

LES ESCOLES TREBALLEN L'EXPOSICIÓ «CERÀMICA DEL MONESTIR»

Com tothom sap, el Museu Municipal es va tancar al públic per les obres que es feien a l'edifici del monestir on està instal·lat. (Enguany, per sort, tornarà a obrir les seves portes).

Així i tot, el Museu no ha restat inactiu, puix que arran de les obres se li ha presentat l'ocasió de *sortir al carrer* i de poder-se mostrar de nou, per temes, a centenars de visitants guixolencs i a la majoria de les escoles, dins d'un marc diferent del seu.

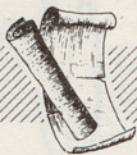
D'aquesta manera la Junta del Museu ha organitzat, fins avui, les següents exposicions:

- 1988 — Sant Feliu de Guíxols (s. XVI i XVII)
Carrer Goula, 10
- 1989 — Prehistòria comarcal
Ajuntament
- 1990 — Ceràmica del Monestir
Monestir

En totes elles, de forma coordinada, han participat l'Arxiu Històric i els Tallers d'Història.

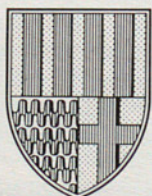
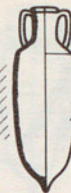
També a la darrera exposició han col·laborat les escoles. Algunes d'elles no solament han treballat activament l'exposició de ceràmica del Monestir, sinó que l'han completada amb els seus treballs de ceràmica, fang, paper, plàstica, etc.

Heus-ne, ací, un testimoni fotogràfic.

ARXIU

MUSEU

-Servei de Publicacions i d'Arxiu de l'Ajuntament de St.F.G.
Departament de Cultura
-Junta del Museu Municipal

Dipòsit Legal Gi. 1.611-1989 - Gràfiques Bigas de Sant Feliu de Guíxols